

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. J. K., CSc.**, zast. JUDr. Zuzanou Navrátilovou, advokátkou, se sídlem Jeseniova 1151/55, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2016, č. j. 134249/2016/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 31, a opravnému usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 39,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 31, a opravné usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 39, **se zrušují** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Okresního úřadu Praha-západ ze dne 5. 11. 1991, č. j. 332/4-3945/91, jímž byla povolena stavba VN 22 kV, T.S. - 250 kVA a NN pro napájení „Pneuservisu Průhonice“.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou krajský soud výrokem I. rozsudku ze dne 2. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 31, zamítl a výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[3] Opravným usnesením ze dne 9. 5. 2019, č. j. 48 A 104/2016 - 39, krajský soud výrok I. uvedeného rozsudku opravil tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2016,

č. j. 134249/2016/KUSK, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Výrok II. rozsudku krajský soud opravil tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 15.342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Zuzany Navrátilové, advokátky. V opravném usnesení krajský soud dále rozhodl, že vykonatelnost rozsudku se odkládá do právní moci tohoto opravného usnesení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti opravnému usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v níž namítal, že opravné usnesení ze dne 9. 5. 2019 mění zcela podstatu výroku rozsudku krajského soudu ze dne 2. 5. 2019 a nastoluje zcela odlišná práva a povinnosti účastníkům soudního řízení nad rámec ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti brojl rovněž proti samotnému rozsudku krajského soudu, když namítal nesprávnost závěru krajského soudu, že žalovaný měl při posuzování včasnosti odvolání postupovat podle zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, nikoli podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se závěrem krajského soudu, že společnost GLORIATREND, spol. s r.o., jejímž byl žalobce jednatelem, se neseznámila se stavebním povolením nejpozději ke dni 9. 5. 1994 a setrval na svém přesvědčení, že žalobce nejpozději ke dni 9. 5. 1994, kdy se změnou stavebního povolení vyslovil souhlas, byl obeznámen s obsahem stavebního povolení.

[6] Žalobce ve vyjádření kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s rozhodnutími Krajského soudu v Praze napadenými kasační stížností a vyjádřil přesvědčení, že kasační stížnost není důvodná. Konstatoval dále, že krajský soud celou situaci posoudil komplexně s uvedením všech okolností a dospěl k přesvědčivému závěru, že žalobce nebyl a není vázán při podání odvolání dnem 9. 8. 1994 jako dnem nejzazším, ale že odvolání mohl podat později a učinil tak včas.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnankyně s vysokoškolským právnickým vzděláním. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Shledal přitom vadu, kterou se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Námitce stěžovatele, že opravné usnesení ze dne 9. 5. 2019 mění zcela podstatu výroku rozsudku krajského soudu ze dne 2. 5. 2019 a nastoluje zcela odlišná práva a

pokračování

povinnosti účastníkům soudního řízení nad rámec § 54 odst. 4 s. ř. s., Nejvyšší správní soud přisvědčil, neboť opravné usnesení vskutku změnilo způsob, jakým bylo ve věci rozhodnuto, když změnilo původní rozsudek tak, že ruší rozhodnutí žalovaného, namísto jeho původního znění (řádně vyhlášeného a účastníkům doručeného), kterým byla žaloba zamítnuta. Takovouto změnu výroku rozhodnutí však nelze dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu podřadit pod zjevnou nesprávnost ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud totiž již v rozsudku ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123, č. 1177/2007 Sb. NSS, judikoval, že *oprava výroku rozhodnutí nemůže spočívat v jeho nahrazení výrokem odlišného znění, neboť důvodem opravy výroku rozhodnutí podle § 54 odst. 4 s. ř. s. může být toliko písařská nebo početní chyba či nesprávnost, která je zřejmá. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále vyslovil, že „účastník řízení o žalobě ... může dosáhnout nahrazení jednoho výroku jiným pouze prostřednictvím kasačního soudu, který jediný je oprávněn zrušit rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví a tyto soudy zavazovat k vydání nových rozhodnutí. Opravné usnesení podle § 54 odst. 4 s. ř. s. však v žádném případě nemůže nahrazovat opravné prostředky a rozhodování kasačního soudu.“*

[11] Z výše uvedených závěrů Nejvyšší správní soud vycházel také v rozsudku ze dne 27. 2. 2013, č. j. 4 As 1/2013 - 21, v němž zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v podobném případě, kdy Městský soud v Praze opravným usnesením „napravil“ rozpor mezi výrokem rozsudku o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, který byl vyhlášen při jednání soudu, a výrokem o zamítnutí žaloby obsaženým v písemném vyhotovení rozsudku.

[12] Nejvyšší správní soud má určité pochopení pro postup krajského soudu, který se pokusil vadu rozsudku spočívat v tom, že výrok se neshoduje s jeho odůvodněním, opravit postupem podle § 54 odst. 4 s. ř. s. Z výše uvedené ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že takovýto postup není možný. Napadené opravné usnesení je tedy nezákonné.

[13] Skutečnost, že výrok rozsudku krajského soudu ve znění před vydáním opravného usnesení, neodpovídá jeho odůvodnění, představuje vadu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS), ke které Nejvyšší správní soud přihlédl z úřední povinnosti podle § 109 odst. 4 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku krajský soud obsáhle vysvětluje nezákonnost postupu stěžovatele a jím vydaného rozhodnutí a závěrem konstatuje, že rozhodnutí nemůže obstát, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení (bod 22 odůvodnění). Výrokem napadeného rozsudku, jak předesláno, ovšem žalobu zamítl a rovněž v jiné části odůvodnění (bod 11) uvedl, že žaloba je nedůvodná. Rozsudek krajského soudu je tedy zjevně vnitřně rozporný.

[14] Vzhledem k tomu, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, nezabýval se již Nejvyšší správní soud námitkami stěžovatele

směřujícími do věci samé, neboť v řízení o kasační stížnosti lze věcně posuzovat pouze přezkoumatelné soudní rozhodnutí.

[15] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že si je vědom toho, že v petitu kasační stížnosti stěžovatel navrhoval zrušení pouze opravného usnesení a argumentaci směřující proti rozsudku doplnil „z opatrnosti“ až později po uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti. Vzhledem k jedinečným okolnostem případu však je zjevné, že kasační stížnost a její doplnění je třeba chápat jediným smysluplným způsobem a to, že stěžovatel od počátku napadá rozsudek krajského soudu ve znění opravného usnesení (ačkoli takto rozsudek opravit nelze, jak je uvedeno výše). Pokud by Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti přistoupil formalisticky a zrušil pouze opravné usnesení, zatímco zjevně nesmyslný rozsudek by zůstal nedotčen, výsledkem by byla absurdní situace, která by v důsledku znamenala popření práva účastníků na spravedlivý proces, především pak žalobce, který byl postupem krajského soudu „uspokojen“ a s ohledem na „opravu“ výroku nepodal proti rozsudku kasační stížnost, jak výslovně uvedl v podání ze dne 13. 5. 2019. Nejvyšší správní soud proto musel postupovat v souladu s pokynem Ústavního soudu, který v nálezu ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. I. ÚS 2164/17, uvedl: *„Ústavní soud připomíná svoji judikaturu, podle které uplatnění dispoziční zásady ve správním soudnictví nemůže být v rozporu s povahou práv, jimž je poskytována ochrana, a se samotným účelem řízení, jímž je spravedlivá ochrana subjektivních veřejných práv. V tomto smyslu je nutno interpretovat i jednotlivá ustanovení soudního řádu správního, v nichž se dispoziční zásada promítá (např. nálezy sp. zn. I. ÚS 1169/07 a sp. zn. IV. ÚS 2701/08).“*

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] S přihlédnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Praze i opravné usnesení zrušil, neboť je zjevné, že rozsudek i na jeho vydání navazující postup krajského soudu spočívající ve vydání opravného usnesení je stížen vadou dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.).

[17] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu tedy nyní bude, aby ve věci znovu jednoznačně rozhodl a své rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodnil.

[18] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

Mgr. Aleš Roztočil

pokračování

předseda senátu